

Verslag formele consultatie

Inhoudstafel

1	INLEIDING	2
2	REACTIES TIJDENS DE FORMELE CONSULTATIE	3
2.1	CONSULTATIEPROCEDURE	3
2.2	CONTRACT VERSUS REGLEMENT (B2B-WETGEVING)	4
2.2.1	<i>Wederzijds akkoord</i>	5
2.2.2	<i>Onrechtmatige bedingen voor B2B-contracten</i>	6
2.3	VERGOEDING VOOR INCASSO- EN SYSTEEMDIENSTEN	7
2.4	BORGSTELLING	11
2.4.1	<i>Borgstelling Algemeen</i>	11
2.4.2	<i>Borgstelling en terugtrekken uit de markt</i>	12
2.4.3	<i>Financiële last en level playing field</i>	13
2.4.4	<i>Borgstelling binnen België en andere landen</i>	15
2.4.5	<i>Conclusie borgstelling</i>	16
2.5	AANSPRAKELIJKHEID	17
2.5.1	<i>Vrijwaring</i>	17
2.5.2	<i>Directe versus indirecte schade</i>	18
2.5.3	<i>Plafond</i>	18
2.5.4	<i>Forfaitaire schadeloosstelling meet- en allocatiegegevens (FoSc)</i>	19
3	OVERZICHT VAN AANPASSINGEN AAN HUIDIG GELDENDE VERSIE	21
3.1	AANPASSINGEN GECONSULTEERD IN 2021	21
3.2	AANPASSINGEN IN DE CONSULTATIEVERSIE	22
3.3	AANPASSINGEN NAAR AANLEIDING VAN REACTIES OP DE CONSULTATIE	23

1 Inleiding

Dit verslag bevat de conclusies van de formele consultatie van het Toegangscontract, die werd georganiseerd van 5 december 2023 tot en met 31 januari 2024.

De formele consultatie werd voorafgegaan door een publiek stakeholderoverleg op 18 oktober 2023 en verschillende bilaterale overlegmomenten op vraag van Febeg, in de loop van november en december 2023. Tijdens het publiek stakeholderoverleg werden de voorstellen van Fluvius voor aanpassing van het toegangscontract toegelicht. Tijdens de bilaterale overlegmomenten werd hierover verder onderhandeld met Febeg en een delegatie van niet-Febeg leden. Naar aanleiding van het bilateraal overleg werden reeds enkele aanpassingen gedaan waardoor de versie tot stand kwam die formeel geconsulteerd werd. In het kader van transparantie werd door Fluvius gevraagd om de opmerkingen die tijdens dit bilateraal overleg besproken werden ook op te nemen in de reacties van Febeg en de Febeg leden op de publieke consultatie.

Er werden 5 reacties ontvangen op de formele consultatie, van Febeg, Mega Power Online (verder 'Mega'), Febeliec, Belgian Eco Energy (BEE) en een confidentiële reactie. De niet-confidentiële reacties zijn, in de vorm waarin we ze ontvangen hebben, beschikbaar op de consultatiepagina van het Toegangscontract ([Stakeholderoverleg nieuwe toegangscontract - 2023 | Fluvius](#)). Daarnaast werd – ter referentie – een overzichtstabel gemaakt waarin alle opmerkingen hernomen werden en aangevuld met de reactie van Fluvius. We verwijzen naar deze tabel voor de punctuele reacties op elke opmerking. In wat volgt gaan we dieper in op de meer fundamentele of principiële discussies en herhalen nogmaals ons standpunt en argumentatie.

Naar aanleiding van de ontvangen reacties zullen nog aanpassingen gedaan worden aan de ontwerpdocumenten. Die worden – samen met een overzicht van de aanpassingen die reeds in de geconsulteerde versie werden opgenomen – samengevat in het laatste deel van dit verslag.

In dit consultatieverslag wordt in het kader van de leesbaarheid 'Fluvius' gebruikt voor zowel de verwijzing naar 'de distributienetbeheerders voor elektriciteit en gas' als naar de werkmaatschappij die optreedt in naam en voor rekening van die distributienetbeheerders.

2 Reacties tijdens de formele consultatie

2.1 Consultatieprocedure

Febeg en Mega (Power Online) zijn ontevreden over de gevoerde consultatieprocedure en vragen om het proces opnieuw op te starten. Zij verwijzen hierbij naar:

- Het opnemen van de in 2021 geconsulteerde aanpassingen in de consultatiedocumenten
- De onduidelijkheid over de voorafgaandelijke goedkeuring van de VREG van de scope en aanpak van de consultatie
- Het pas na aandringen van de leveranciers organiseren van voorafgaandelijk informatief en bilateraal overleg
- Het laattijdig delen van de ontwerp teksten en het consulteren van een pdf-versie
- Het gebrek aan onderhandeling en het gevoel dat de leveranciers niet als gelijkwaardige partij behandeld worden
- De te korte tijd voor reactie, onderhandeling en het inwinnen van extern juridisch advies en het verschil met de voorbereidingsperiode (2 jaar) die Fluvius heeft gehad

Fluvius wil er allereerst op wijzen dat de wijziging van documenten met toegangsvoorwaarden op initiatief van de netbeheerder krachtens TRDE art. 1.2.4 §5 moet gebeuren volgens een door de VREG goedgekeurde consultatieprocedure. De van toepassing zijnde procedure is door de VREG vastgelegd als bijlage bij BESL-2023-77 in de documentendatabank van de VREG¹. Voor het toegangscontract omvat die procedure:

- minimaal één interactieve overlegsessie waarin de stakeholders worden geïnformeerd over de voorliggende wijzigingen en input kunnen geven. Extra sessies zijn mogelijk, afhankelijk van de input;
- een formele consultatie met minimaal 6 weken reactietermijn, waarna de finale documenten en een gemotiveerd consultatieverslag worden ingediend bij de VREG.

Deze procedure is niet alleen stipt gevolgd maar Fluvius heeft ook extra informatie- en overlegmomenten georganiseerd. De scope en aanpak van de consultatie werd vooraf met de VREG afgestemd. Er werd een overlegsessie met de stakeholders gehouden op 18/10/2023. De presentatie en het verslag hiervan zijn beschikbaar op de Fluvius website². Op hun vraag werd voorafgaand aan die overlegsessie aan Febeg (op 13/10/2023) informatie bezorgd over deze sessie. Op de overlegsessie werd door Febeg en de leveranciers gevraagd om verder bilateraal te onderhandelen. Fluvius is hierop ingegaan en er hebben bijkomende overlegsessies plaatsgevonden op 7/11, 14/11, 28/11, 7/12 en 14/12. Febeg had voordien de teksten al gekregen. Het door Fluvius en de leveranciers verder nog geplande overleg van 12/1 werd op verzoek van Febeg geannuleerd. Op de overlegsessies werden verschillende opmerkingen en voorstellen van de leveranciers besproken. Fluvius heeft aangegeven open te staan voor een aantal van de voorgestelde wijzigingen maar heeft de leveranciers gevraagd om hun voorstellen – in het kader van transparantie – ook

¹ [BESL-2023-77 | VREG](#)

² [Stakeholderoverleg nieuwe toegangscontract - 2023 | Fluvius](#)

op te nemen in hun reactie op de consultatie. Op vraag van Febeg werd de start van de consultatieperiode 3 weken uitgesteld. De reactietermijn bedroeg 6,5 weken en werd op vraag van Febeg verlengd tot 8 weken. Het volledige traject is geïllustreerd op onderstaande figuur. Alles bij elkaar gaat het om meer dan drie maanden doorlooptijd.

De procedure gaat ook verder dan wat gebruikelijk is in de sector. Consultaties van CREG en VREG hebben doorgaans een reactietermijn van 3 à 4 weken. Bij consultaties van Elia is dit 4 à 6 weken (met de langere periodes in geval van vakantieperiodes). Er worden door deze instanties enkel pdf-versies geconsulteerd.

De opmerking over de langere voorbereidingstijd die Fluvius zou gehad hebben begrijpen wij niet. Op het topic van de borgstelling na gaan veel van de discussies (contract versus reglement, vergoeding voor incasso-en systeemdiensten, aansprakelijkheid) over aspecten die reeds in het huidige geldende contract of in het consultatietraject van 2021 werden besproken. De uitbreiding van de forfaitaire schadeloosstellingsregeling naar alle gegevens is een nieuw topic dat echter door de leveranciers zelf aangebracht werd (en dus niet door Fluvius). De aanpassingen die in deze versie zijn gebeurd zijn het gevolg van recentere evoluties, zoals de energiecrisis in 2022-2023 en de toename van het aantal contracten (en aansprakelijkheidsregelingen) die allemaal betrekking hebben op dezelfde onderliggende data.

De eerder geconsulteerde aanpassingen zijn in de consultatiedocumenten ook aangegeven als wijziging. Ze worden op die manier dus opnieuw onder de aandacht gebracht van de stakeholders maar hebben reeds het voorwerp uitgemaakt van een lang en intens overlegtraject. Bovendien staat het elke stakeholder vrij om op alle aspecten van het geconsulteerde document te reageren, wat Febeg en de leveranciers ook gedaan hebben.

Fluvius is dan ook van mening dat de consultatieprocedure correct gevoerd is en ziet geen reden om deze opnieuw op te starten.

2.2 Contract versus reglement (B2B-wetgeving)

Febeg stelt vragen bij de juridische kwalificatie van de regeling inzake toegang tot het net. Is deze contractueel of reglementair? Die kwalificatie was ook al voorwerp van bespreking in de vorige consultatie uit 2021. Fluvius verwijst naar het Energiedecreet en het Technisch Reglement en is van mening dat zij een toegangscontract *moet* voorleggen aan (kandidaat-)toegangshouders. Artikel 1.1.3, 121° Energiedecreet definieert een toegangshouder als een "natuurlijke persoon of rechtspersoon die een contract heeft gesloten met een netbeheerder, transmissienetbeheerder of beheerder van het vervoersnet met betrekking tot de toegang tot diens net op een bepaald toegangspunt". Hieruit volgt uitdrukkelijk dat er een contract moet worden gesloten met betrekking tot de toegang tot het net. In navolging hiervan zijn ook de bepalingen van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit en Gas eenduidig hierover: artikel 4.2.3 van de Marktcode stelt zeer duidelijk: "Om toegang tot het net van de elektriciteitsdistributienetbeheerder te verkrijgen moet de toegangshouder een toegangscontract afsluiten met de elektriciteitsdistributienetbeheerder." Artikel 4.2.9 stelt dat de toegangshouder toegang krijgt tot

het net na ondertekening van het toegangscontract en artikel 4.2.10 bepaalt de inhoud van het toegangscontract. Deze positiefrechtelijke bepalingen zijn allen bindend voor Fluvius. Er dient in dit verband eveneens rekening gehouden te worden met het feit dat Fluvius, door onderling overleg, dient te streven naar uniforme modelcontracten.

Fluvius begrijpt bijgevolg niet waarom Febeg stelt dat Fluvius een 'keuze' zou maken voor een contract en zich in dit verband zou 'verschuilen' achter de hoger vermelde bepaling uit het Energiedecreet om te argumenteren dat het toegangscontract een overeenkomst en geen reglement zou zijn. De hoger vermelde bepalingen zijn o.i. dwingend voor de DNB's én voor de toegangshouders. Zij kunnen daar dus niet van afwijken. Fluvius kan niet door het recht gehouden worden een contract te sluiten met toegangshouders om dit dan zelf als een reglement te kwalificeren met alle gevolgen van dien.

Fluvius vindt daarom dat het geen 'keuze van de DNB' is om een contract te sluiten voor toegang tot het net. En dat er dus ook niet kan gezegd worden dat de DNB's zich 'verschuilen' achter het decreet. We zien ook niet in waarom een contract voor de DNB gunstiger zou zijn dan een andere rechtsverhouding (zoals hier schijnbaar geïmpliceerd wordt).

Febeg wijst er op dat aan de (ter herhaling: wettelijk opgelegde) kwalificatie van het toegangscontract als contract, gevolgen verbonden zijn, nl. dat er een wederzijds akkoord moet zijn over het contract, dat een contract niet verplicht kan opgelegd worden door één van de partijen en dat de bepalingen rond onrechtmatige bedingen voor B2B contracten van toepassing zijn.

Fluvius betwist dit niet en heeft dit nooit betwist. Integendeel, in alle overlegssessies, waaronder tevens deze in de vorige consultatie uit 2021, heeft Fluvius bevestigd volgens deze principes te werken.

Daarnaast lijkt één leverancier ook te suggereren dat Fluvius misbruik maakt van de economische afhankelijkheid die bestaat tussen de leveranciers-toegangshouders en Fluvius.

Hierna gaan we in op de verschillende opmerkingen.

2.2.1 Wederzijds akkoord

Fluvius bevestigt dat in het algemeen een wederzijds akkoord nodig is opdat er sprake kan zijn van een contract.

De bereidheid van Fluvius om meerdere onderhandelingssessies te houden, haar vraag om constructieve voorstellen te formuleren, haar verzoek om gedetailleerde tekstvoorstellen te krijgen en haar bereidheid om tekstvoorstellen te verwerken (cfr. infra), bevestigt voor ons dat Fluvius samen met de leveranciers zoekt naar een onderling akkoord. Zoals hoger reeds aangestipt vonden in de huidige procedure zes onderhandelingssessies plaats (een zevende werd op verzoek van Febeg geannuleerd). In de consultatieprocedure uit 2021 hebben nog meer sessies plaatsgevonden, de presentaties, verslagen en documenten van dat traject zijn te vinden op de publieke consultatiepagina op de Fluvius website³.

Fluvius is van mening dat uit dit alles blijkt dat zij belang hecht aan een onderling akkoord en dat zij dit ook nastreeft. Het feit dat Fluvius de door het Technisch Reglement voorgeschreven totstandkomingsprocedure volgt, kan in dit verband volgens ons niet gelden als een argument dat zij geen onderling akkoord zou

³<https://partner.fluvius.be/nl/openbare-raadplegingen/stakeholderoverleg-over-nieuwe-toegangscontract>

nastreven. Die voorgeschreven procedure is er om te garanderen dat Fluvius bij het samen met de leveranciers zoeken naar dat akkoord op een objectieve, onpartijdige en transparante manier te werk gaat.

De voorgeschreven procedure houdt o.i. ook niet per definitie in dat iets opgedrongen wordt door Fluvius aan de leveranciers. Zoals de leveranciers stellen moet het echter om een *wederzijds* akkoord gaan. Beide partijen moeten dus akkoord kunnen gaan, dus ook Fluvius zelf... Normale onderhandelingen impliceren geven en nemen. Partijen zullen sommige voorstellen meenemen, andere niet.

Volgens Febeg gaat het toegangscontract uit van een overdreven bescherming en weinig verantwoordelijkheid van de distributienetbeheerder. Onderhandelen betekent echter niet dat Fluvius gedwongen wordt om alle voor haar belangrijke standpunten te verlaten. Hoe zou er dan sprake kunnen zijn van een 'wederzijds' akkoord?

Tot slot bestaat er naar onze mening een waarborgmechanisme om te vermijden dat Fluvius iets zou opdringen aan de leveranciers. Er moet immers niet enkel een akkoord zijn van de leveranciers én van Fluvius maar ook van een derde, nl. de VREG. Het mag nl. niet uit het oog verloren worden dat het in dit geval gaat om gereguleerd contract. Bij de totstandkoming moet rekening gehouden worden met de reglementaire voorschriften daarover. Volgens de totstandkomingsprocedure moet het toegangscontract worden voorgesteld door de DNB en goedgekeurd door de VREG. Een wederzijds akkoord volstaat door de sectorspecifieke regeling dus niet. Ook de VREG moet akkoord gaan. Ook dit is dwingend voor de DNB én de toegangshouder. Indien het contract niet voldoende evenwichtig zou zijn, zal dit in de totstandkomingsprocedure naar boven komen. Dit doet geen afbreuk aan het feit dat de DNB bij de contractbesprekingen rekening mag houden met zijn eigen belangen.

2.2.2 Onrechtmatige bedingen voor B2B-contracten

In verband met de wetgeving inzake onrechtmatige bedingen voor B2B-contracten stelt Febeg dat het tijdig, correct en volledig bezorgen van gegevens een essentiële verbintenis van de distributienetbeheerders is en dat bepalingen die die essentiële verbintenis uithollen omdat de schadevergoeding bij wanprestatie de schade amper dekt, onrechtmatig lijken.

Schadevergoedingsbedragen moeten kennelijk evenredig zijn aan het nadeel dat de toegangshouder lijdt alsnog Febeg.

Eén leverancier, Mega, stelt in dit verband ook dat een aansprakelijkheidsregeling waarbij schade uitgesloten wordt die behoort tot de hoofdschade die de leverancier kan lijden, ook als onrechtmatig kan beschouwd worden.

Fluvius is van mening dat de distributienetbeheerders hun aansprakelijkheid voor hun essentiële verbintenissen niet uithollen. In het voorstel van toegangscontract wordt voor de meest voor de hand liggende schade die kan geleden worden vanwege een fout van de distributienetbeheerder(s), voorzien in vergoedingen via specifieke aansprakelijkheidsregelingen die afwijken van de algemene aansprakelijkheidsregeling. Dit is het geval voor de aansprakelijkheid inzake gegevens (meetgegevens en allocatiegegevens), voor het onterecht weigeren of beëindigen van de toegang tot het net en voor langdurige onderbrekingen van het net. We wijzen er op dat Fluvius in het kader van de forfaitaire aansprakelijkheid voor meetgegevens voor het jaar 2022 een totaalbedrag van ongeveer 1 miljoen EUR heeft uitgekeerd. Ondanks herhaalde vraag hiertoe, hebben leveranciers tot op heden geen concrete, gedetailleerde berekeningen aangeleverd van de schade die zij in dit verband werkelijk zouden lijden zodat Fluvius er niet aan twijfelt dat de voorgestelde vergoedingsregelingen evenwichtig zijn.

In zoverre er in de opmerkingen van Febeg en Mega zou verwezen worden naar de uitsluiting van omzetverlies (als onrechtstreekse schade) in de algemene aansprakelijkheidsregeling, verwijzen we naar de behandeling van dit topic in het hoofdstuk over aansprakelijkheid van dit consultatieverslag.

Eén leverancier, Mega, vult in dit verband bij wijze van voorbeeld nog aan dat volgens een advies van de bijzondere raadgevende commissie Onrechtmatige Bedingen ten aanzien van leveringscontracten met kmo's, het steeds vragen van een waarborg zonder een objectieve reden gelinkt aan tekortkomingen of aanwijzingen gelinkt aan de contractspartij, wijst op de onrechtmatigheid van het beding.

De verwijzing naar het advies van de bijzondere raadgevende commissie Onrechtmatige Bedingen van 24 november 2023 inzake bepaalde contractvoorwaarden in overeenkomsten omtrent energielevering met ondernemingen (CRB 2023-2407) gaat naar onze mening echter niet op. De commissie achtte de vraag naar een bankwaarborg geenszins onrechtmatig. Wel verduidelijkte ze dat de overeenkomst objectieve criteria moest aanreiken betreffende de situaties waarin zo'n waarborg gevraagd kan worden, inzake de berekening van dergelijke waarborg en de termijn voor restitutie van de waarborg. De aangetroffen contractvoorwaarden bevatten geen dergelijke objectieve criteria en waren te vrijblijvend ten voordele van de energieleveranciers. Dat is niet het geval in het voorstel van toegangscontract van Fluvius. De verplichting tot het verstrekken van een waarborg is duidelijk (en bovendien wettelijk vastgelegd – zie de artikelen 4.2.2 en 4.2.6 van de Technische Reglementen Elektriciteit en Gas). De voorwaarden waaraan zo'n waarborg moet voldoen en de berekeningswijze van de waarborg worden verder duidelijk bepaald in het toegangscontract.

Mega haalt ook nog aan dat het ontbreken van enige vergoeding ten aanzien van leveranciers voor activiteiten die de leveranciers doen in plaats van de distributienetbeheerders en de risico's inzake "bad debt" die ze dragen in plaats van de distributienetbeheerders als onrechtmatig kunnen beschouwd worden.

Hier wordt tevens verwezen naar het hoofdstuk waar deze problematiek behandeld wordt. Er kan echter al aangestipt worden dat die zaken volgens ons moeilijk als onrechtmatig kunnen beschouwd worden gezien de distributienetbeheerders wettelijk geen dienst inzake verlenen van toegang aan niet-toegangshouders kunnen verstrekken en hiervoor ook geen (contractuele) band met niet-toegangshouders hebben, zodat zij de netvergoedingen niet rechtstreeks bij de eindgebruiker innen. Als deze kosten wel rechtstreeks gedragen zouden worden door de distributienetbeheerders, zou zich dat ergens anders moeten compenseren.

Tot slot merkt Fluvius nog op dat de voorgestelde aanpassingen aan het toegangscontract, zoals voorgesteld, volgens ons niet kunnen kwalificeren als een misbruik van economische afhankelijkheid, zoals aangehaald wordt door Mega, onder meer omdat de voorgestelde aanpassingen ter goedkeuring voorgelegd moeten worden aan een onafhankelijke instantie (de VREG). Dit geldt op zichzelf als een waarborgmechanisme tegen eventuele misbruiken.

2.3 Vergoeding voor incasso- en systeemdiensten

Febeg legt opnieuw de vraag naar een vergoeding voor de risico's van het leveranciersmodel op tafel. Zij wijzen hiervoor op het feit dat onbetaalde facturen volledig ten laste blijven van de leveranciers en dat zij hiervoor ook geen uitstel van betaling krijgen voor het gedeelte nettatarief. Febeg haalt ook aan dat het cascadeprincipe niet noodzakelijk betekent dat de toegangshouders het incassorisico kosteloos moeten dragen. Febeg wil dat elke partij (toegangshouder, overheid en netbeheerders) zijn eigen risico op onbetaalde facturen draagt en dat het toegangscontract de toegangshouders geen nodeloze lasten oplegt.

Mega onderschrijft de standpunten in de Febeg reactie. Zij vragen een vergoeding voor de facturatie- en inning van de nettarieven door de leveranciers en voor het risico op wanbetaling (“bad debt”) en stellen dat de Europese Commissie het gebrek aan een vergoeding voor dit wanbetalingsrisico heeft geïdentificeerd als een toetredingsbelemmering in België⁴. Mega vindt het onrechtvaardig om het single-bill principe opgelegd te krijgen en daarnaast de risico’s op wanbetaling te moeten dragen en is van oordeel dat de netbeheerder dan maar zelf moet overgaan tot het factureren van zijn kosten aan de netgebruiker.

De leveranciers stellen dat het principe van de marktcascade niet noodzakelijk betekent dat de toegangshouders het incassorisico kosteloos moeten dragen. Fluvius is van mening dat dit volgt uit artikel 4.1.18 §2 van het Energiedecreet waarin gesteld wordt dat het de toegangshouders zijn die tegen de geldende tarieven en voorwaarden toegang krijgen tot het distributienet. Dit wordt nogmaals bevestigd in de begrippenlijst van de tariefmethodologie 2021-2024⁵ in de definitie van het begrip “periodieke distributienettarieven” waarin staat dat de toegangshouders de nettarieven betalen aan de distributienetbeheerders. Het toegangscontract legt hieromtrent geen extra lasten op aan de toegangshouders. Fluvius blijft ook van mening dat een dergelijke aanpassing aan het model niet op het niveau van het toegangscontract geregeld moet worden.

Het Europese rapport waar Mega naar verwijst werd opgemaakt om barrières te identificeren in de energiemarkten in de verschillende lidstaten en om de Europese Commissie en de lidstaten te ondersteunen in de ontwikkeling van beleid en het nemen van acties om deze belemmeringen weg te werken. Het rapport gaat dus niet in op de positieve elementen die in het voordeel zijn van (nieuwe) leveranciers. Hiermee wordt bijvoorbeeld voorbijgegaan aan de unieke situatie in Vlaanderen waarbij leveranciers klanten met wanbetaling kunnen droppen naar de sociale- of uitzonderingsleverancier en op die manier hun risico kunnen beperken. Belangrijk is ook dat het rapport bedoeld is ter ondersteuning van het beleid, wat strookt met de mening van Fluvius dat de voorgestelde aanpassingen niet enkel op het niveau van het toegangscontract kunnen opgenomen worden.

Het rapport is tot stand gekomen na raadpleging van relevante nationale regulatoren, 150 leveranciers en vele stakeholderorganisaties, maar geeft expliciet aan dat het niet noodzakelijk de mening van de regulatoren weergeeft en dat de bevindingen niet door hen gevalideerd zijn. De netbeheerders lijken dus niet geconsulteerd te zijn en het is onduidelijk welke partijen de input geleverd hebben voor de conclusies in het rapport.

Op pagina 27 van het rapport⁴ wordt de verplichting om tarieven ongerelateerd aan de energiecomponent te innen beschreven als een regelgevende barrière.

⁴ European Commission, Directorate-General for Energy, Hirschbichler, F., Löw, R., Presch, D., *European barriers in retail energy markets – Belgium country handbook*, Publications Office, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/27374>

⁵ [tariefmethodologie_reguleringsperiode_2021-2024_v6.pdf \(vreg.be\)](#)

National issue

Several respondents raised the obligation to collect grid-fees on behalf of the DSO as a main issue. Especially the missing compensation for the associated administrative costs and for any outstanding invoices lead to the existence of this barrier in the market. The minimum contract duration of three years for the Brussels region and the resulting long time until contract cancellation by the supplier is increasing the level of this barrier further.

Potential solutions

Charges unrelated to suppliers business should be collected with different methods. Regulation should protect suppliers (in the free market) from collection failure establishing the tax charges collection as mere pass-through or, alternatively, establishing a recovery fund.

European markets in which this barrier has also been indicated

AT BE BG HR CY CZ DE DK EE FI FR EL HU IE IT LV LT LU NL NO PL PT RO SK SI ES SE UK

Van de ons omringende landen bestaat deze barrière enkel niet in Frankrijk. Het Contrat GRD-Fournisseur⁶ voorziet daarbij in (1) een terugbetaling door de DNB aan de leverancier van de oninbare nettarieven en (2) een vergoeding van de DNB aan de leverancier voor het beheren van het klantcontact.

De terugbetaling van de oninbare nettarieven is het gevolg van een uitspraak⁷ van een geschillencommissie (Comité de Règlement des Différends et Sanctions of CoRDIS). De uitspraak verplicht de DNB om artikel 7.1 van het toegangscontract aan te passen zodat de leverancier enkel de nettarieven moet betalen die zij zelf hebben kunnen innen, als zij hiervoor de vereiste inspanningen hebben gedaan.

Il résulte donc de l'ensemble de ce qui précède que, pour reverser au gestionnaire de réseau les sommes dues au titre de l'utilisation du réseau, le fournisseur doit les avoir préalablement recouvrées auprès du client final. Il ne peut en être autrement que dans les cas où le fournisseur n'a pas effectué toutes les diligences requises pour recouvrer les sommes concernées, en particulier celles prévues par le décret no 2008-780 du 13 août 2008 susvisé. ERDF devra donc mettre en conformité l'article 7.1 du contrat GRD-F avec ce qui précède.

De vergoeding van de leverancier voor het klantencontact heeft een wettelijke basis in artikel L134-1 van de Franse energiewet. Dit artikel delegeert het vastleggen van de bedragen van deze vergoeding aan de regulator:

Dans le respect des dispositions législatives et réglementaires, la Commission de régulation de l'énergie précise, par décision publiée au Journal officiel de la République française, les règles concernant :

...

3° Les conditions d'accès aux réseaux et de leur utilisation, y compris la méthodologie de calcul des tarifs d'utilisation des réseaux et les évolutions de ces tarifs, ainsi que la rémunération des fournisseurs pour les prestations de gestion de clientèle qu'ils réalisent pour le compte des

⁶ [Délibération de la CRE du 1er décembre 2022 portant orientations du modèle de contrat Gestionnaire de Réseau de Distribution-Fournisseurs \(GRD-F\) commun à tous les gestionnaires de réseaux de distribution d'électricité - CRE](#)

⁷ Beslissing van 22 oktober 2010

gestionnaires de réseaux de distribution dans le cadre de l'exécution des contrats portant sur l'accès aux réseaux et la fourniture de l'électricité ;

De CRE heeft deze bedragen vastgelegd in haar beslissing 2018-011 van 18 januari 2018.

Voor beide aspecten is er dus een wettelijke verplichting. Bovendien stipuleert het Contrat GRD-F dat de terugbetaalde bedragen jaarlijks geattesteerd moeten worden en kent het de DNB een auditrecht toe.

Le Fournisseur transmettra une fois par an (si possible fin janvier et, en tout état de cause, au plus tard fin mars) une Attestation émise par un tiers indépendant.

Le GRD se réserve la possibilité de faire réaliser un Audit par un tiers indépendant choisi conjointement par les Parties. Cet Audit ne pourra pas avoir lieu plus d'une fois par année civile. Dans le cas où cet Audit révélerait une anomalie significative, les Parties conviennent de se rencontrer dans les meilleurs délais afin de convenir d'une rectification financière.

Op pagina 38 van het rapport⁴ wordt gewezen op de hoge financiële vereisten in België, met daarin niet enkel het wanbetalingsrisico, maar ook de verplichting om een sociaal tarief voor beschermde klanten te ondersteunen en minimale contractuele looptijden in het Brussels Gewest. De benchmark identificeert dezelfde barrière in de ons omringende landen (Frankrijk, Nederland en Duitsland).

National issue

A 2 month turnover guarantee (by DSOs) in some regions, BRP warranty deposits and warranties for the Spot and Forward markets have been raised by several respondents as a barrier. Furthermore, the obligation to offer a "social tariff" to "protected clients", a minimum contract duration of 3 years in the Brussels region (for household customers) and the risk associated with non-payment of the billed grid fees and a non-refusal right have been pointed out as significant barriers in the market.

Potential solutions

Guarantees, deposits and warranties should be designed in a non-discriminatory and proportionate way, taking the supplier size and the related risk into account.

Obligations which are not in the nature of the competitive market should be moved to the regulated areas or suppliers need to be compensated for any additional effort or risk, arising out of this obligation.

See also "Obligation to collect tariffs unrelated to energy on behalf of others"

European markets in which this barrier has also been indicated

AT BE BG HR CY CZ DE DK EE FI FR EL HU IE IT LV LT LU NL NO PL PT RO SK SI ES SE UK

Zoals eerder aangegeven is Fluvius van mening dat bij de evaluatie van de aantrekkelijkheid van de Vlaamse markt voor (nieuwe) leveranciers ook rekening moet gehouden worden met de specifieke marktcontext. In Vlaanderen hebben de leveranciers de mogelijkheid om klanten die hun factuur niet betalen te droppen naar de sociale leverancier waardoor het wanbetalingsrisico beperkt wordt. Daarnaast zijn bepaalde diensten, zoals de extra ondersteuning bij het testen van IT-systemen en het aanleveren van gegevens naar evenwichts-verantwoordelijken inbegrepen in het tarief, waar deze in Frankrijk in bepaalde gevallen betalend zijn.

De suggestie van Mega om de DNB zelf het nettatarief te laten innen strookt naar onze mening niet met de wetgeving (Energiedecreet artikel 4.1.18 §2) en lijkt ons geen goed idee. Fluvius beschouwt de marktcascade als het meest klantgerichte model. De klant kan hierbij immers zijn volledige energiekost doorgerekend krijgen via één factuur. Wanneer elke partij zelf zijn facturen int zal de klant minstens 4 facturen krijgen: één van de leverancier, één van de distributienetbeheerder, één van de transmissienetbeheerder en één van de overheid. Nieuwe evoluties die de energietransitie ondersteunen,

zoals maandfacturatie, energiedelen en supply split zouden leiden tot een veelvoud van dit aantal en onwerkbaar worden.

De marktcascade is naar onze mening ook het goedkoopste model. Het opmaken en innen van een factuur brengt immers een bepaalde kost met zich mee. Daarnaast moet elke organisatie die facturen stuurt een organisatie opzetten om klanten te ondersteunen. In het eenvoudigste geval zijn dit er 3 plus het aantal leveranciers. Als bij energiedelen bepaalde delen van de factuur door de beheerder aangerekend worden neemt dit aantal toe met het aantal actieve beheerders van energiedeelgroepen.

Uit voorgaande analyse besluiten we dat:

- Er in vele landen een marktcascade bestaat waarin de leverancier alle tariefcomponenten int en de klant dus één factuur krijgt.
- De marktcascade naar onze mening het goedkoopste en meest klantgerichte model is.
- Met uitzondering van Frankrijk er uit onze analyse geen voorbeeld is gekomen waarin de leveranciers een vergoeding voor de inning van de factuur of een compensatie voor het incassorisico krijgen. In Frankrijk zijn beide aspecten wettelijk opgelegd.
- Tegenover de terugbetaling van oninbare nettarieven en de vergoeding voor het klantcontact staan, naast een attesteringsverplichting en een auditrecht, ook verplichtingen om bepaalde prestaties van de DNB apart te vergoeden.
- De vraag naar een vergoeding voor incasso- en systeemdiensten voorbijgaat aan de specifieke marktomstandigheden die in elke lidstaat verschillend zijn. In Vlaanderen is er bijvoorbeeld de sociale leverancier die het wanbetalingsrisico dat de leveranciers lopen beperkt.

Fluvius is daarom van mening dat de keuze van het marktmodel een beslissing van de wetgever is die de specifieke context, met kosten en baten voor de marktpartijen, in overweging neemt. Fluvius zal daarom niet op eigen initiatief een dergelijke ingrijpende wijziging aan het marktmodel opnemen in het toegangscontract.

2.4 Borgstelling

2.4.1 Borgstelling Algemeen

Febeg stelt dat als Fluvius meent (om redenen die Febeg nog altijd niet helemaal duidelijk zijn) dat er automatisch een zekerheidsstelling door de toegangshouder nodig is, dan minstens het bestaande mechanisme, mits ernstige aanpassingen wat betreft duur en berekeningsbasis, behouden blijft tot wanneer de VREG de evaluatie van de financiële garanties maakt. Uit die evaluatie zal moeten blijken of de borgstellingen nodig zijn en of de bestaande zekerheidsstellingen of de toepassing van het gemeen recht niet voldoende zijn. Fluvius verwijst naar de huidige procedure voor goedkeuring van het toegangscontract waarbij de VREG haar goedkeuring moet geven over het toegangscontract. Deze goedkeuring omvat dan automatisch de evaluatie van de voorstellen die Fluvius en andere partijen doen in de nieuwe versie van het toegangscontract. Fluvius vindt het ook vreemd dat Febeg enkel voor de punten waarop zij voelt benadeeld te worden vereist dat er voorafgaand een analyse dient te gebeuren door de VREG maar dit niet vraagt voor de verschillende aanpassingen in het voordeel van de leveranciers. Uiteindelijk gaat het om het evenwicht van het contract als geheel en niet over de individuele passages.

Febeg verwijst naar het ontwerp van 2021 waarin Fluvius een 6de alternatieve borgstellingswijze voorstelde op basis van het meest recente Creditsafe rapport. De realiteit heeft ons inmiddels ingehaald en het is gebleken dat dergelijke borgstelling zich in grote mate baseert op dezelfde historische parameters als de ratio-analyse en onvoldoende waarborg biedt. Daarnaast zijn de voorstellen uit het ontwerp van 2021 nooit goedgekeurd en kunnen deze niet als verworven worden beschouwd.

Mega stelt dat de bankgarantie of kaswaarborg niet leidt tot een verantwoordelijker gedrag (bijvoorbeeld in het kader van hedgingstrategie) van de leverancier. Het is Fluvius onduidelijk welke directe relatie er is tussen de bankgarantie/kaswaarborg en de hedgingstrategie van een leverancier. De borgstelling zorgt er immers voor dat ongeacht het gedrag van de leverancier, de financiële kosten die voortkomen uit een faillissement niet worden gedragen door de DNB. Het niet voorzien van een borgstelling leidt zondermeer ook niet tot verantwoordelijker gedrag.

Mega vraagt zich af hoe Fluvius zal omgaan met partijen die reeds toegang hebben en niet kunnen voorzien in een bank- of kaswaarborg. Indien een partij die op dit moment toegang heeft tot het net niet kan voldoen aan de voorwaarden met betrekking tot de borgstelling zullen de procedures worden gevolgd zoals beschreven in het toegangscontract. Een bemiddeling met de VREG kan hier deel van uitmaken.

Belgian Eco Energy (BEE) ondersteunt een uniforme waarborgstelling voor alle toegangshouders en is van mening dat de ratio-analyse niet toelaat correct onderscheid te maken tussen partijen en dus kan leiden tot concurrentievervalsing. BEE is van mening dat niet enkel verhogingen van de waarborg maximaal tweemaandelijks moeten kunnen worden uitgevoerd, maar dat het ook mogelijk zou moeten zijn voor de toegangshouder om maximaal tweemaandelijks een verzoek tot verlagingen aan Fluvius te sturen, indien zou blijken dat de jaarbedragen met 10% of meer zijn gedaald. BEE merkt ook op dat, omwille van administratieve procedures bij de banken, de termijn van 10 werkdagen om een verhoging van de waarborg te voorzien, te krap is. 15 werkdagen zou realistischer zijn. Fluvius kan zich in grote lijnen vinden in de argumentatie van BEE en ondersteunt de uitspraak dat de huidige regeling kan resulteren in concurrentievervalsing. Fluvius wil zich engageren om de voorstellen van BEE te integreren in het toegangscontract.

Los van een paar vormelijke wijzigingen wenst Mega aan het huidige model van de borgstelling een tweetal wijzigingen te voorzien: bank- of cashwaarborg verlagen naar 1 maand en de bedragen in de berekening inclusief btw berekenen. Het behouden van het huidige systeem inclusief verlaging van de bank- of cashwaarborg naar 1 maand voldoet zondermeer niet aan de argumenten die hieronder verder worden aangehaald, namelijk het realiseren van een level playing field zonder concurrentieel voordeel en het beschermen van de DNB's tegen eventuele schade voorkomend uit een faillissement of betalingsprobleem. Fluvius zal evenwel in de berekening van de bank- of kaswaarborg rekening houden met de btw.

BEE geeft ook mee dat ze belang hechten aan de bemiddelingsrol van VREG, om balans te houden en eventuele eenzijdige beslissingen door Fluvius of de toegangshouder het nodige tegengewicht te geven. Fluvius erkent de bemiddelende rol van de VREG en wenst eventuele onduidelijkheden hieromtrent in het toegangscontract weg te nemen. Dit kan ook tegemoetkomen aan de zorg die Mega heeft geuit over de manier waarop Fluvius omgaat met partijen die geen bank- of cashwaarborg kunnen voorzien maar wel reeds toegang hebben tot het net.

2.4.2 Borgstelling en terugtrekken uit de markt

Febeg is niet akkoord met het voorstel van Fluvius om de financiële waarborgregeling te wijzigen. Febeg stelt dat Fluvius het nalaat om aan te tonen dat het terugtrekken van een aantal toegangshouders uit de markt in 2022 te wijten was aan "onvoldoende borgstellingswijzen" of dat de meer restrictieve

borgstellingswijze die Fluvius nu voorstelt wel dat terugtrekken uit de markt (en dus de activatie van de noodleveranciersregeling) had kunnen voorkomen. Febeg stelt dat het streven naar de veiligheidsstelling van de eigen belangen van de distributienetbeheerders die in het licht van hun totale kosten verwaarloosbaar is, in een aantal gevallen leidde tot het terugtrekken uit de markt en dus de activatie van de noodleveranciersregeling.

Primair worden bovenstaande stellingen onvoldoende beargumenteerd. Daarnaast is hier sprake van een onjuiste causaliteit, borgstellingswijzen hebben niets te maken met het tegengaan van het terugtrekken uit de markt van leveranciers. Op geen enkel moment stelt Fluvius dat een borgstelling in welke vorm dan ook had kunnen voorkomen dat een marktpartij de markt had verlaten in 2022. Wel is Fluvius van mening dat een financiële borgstelling in de vorm van een bank- of cashwaarborg had kunnen voorkomen dat de schade voortkomend uit dergelijke terugtrekkingen of faillissementen in 2022 ten laste was gevallen van de DNB's en daarmee uiteindelijk van alle netgebruikers. Uit de faillissementen tijdens de energiecrisis is gebleken dat een financiële borgstelling op basis van parameters uit het verleden onvoldoende garantie biedt over de solvabiliteit en liquiditeit van een energieleverancier. Het waren net de leveranciers die direct of indirect gebruik maakten van een borgstelling op basis van deze parameters die bij zwaar weer in de problemen zijn gekomen met twee faillissementen tot gevolg. De leveranciers die een bank- of cashwaarborg hadden voorzien hebben tijdens de crisisperiode een algemeen goed betaalgedrag vertoond.

2.4.3 Financiële last en level playing field

Febeg stelt dat leveranciers waarvoor er geen aanwijzingen zijn van liquiditeits- en solvabiliteitsproblemen (de voorwaarden moeten cumulatief zijn, zoals Febeg voorstelt) verplichten tot een jaarlijkse bankwaarborg leidt tot een onnodige bijkomende financiële last voor die leveranciers zonder toegevoegde waarde. Febeg stelt dat het, vanuit het perspectief van een vermeend level playing field verkeerd zou zijn om de duurste oplossing aan alle toegangshouders op te leggen in de plaats van een accurate zekerheid op basis van objectieve criteria die gelinkt zijn aan tekortkomingen en/of aanwijzingen van de betrokken Toegangshouder. Het verschil tussen de toegangshouders wordt verantwoord door objectieve criteria, namelijk de financiële capaciteit (ofwel op basis van eigen cijfers, ondersteuning door moedermaatschappij ofwel via een zekerheid zoals een bank- of cashwaarborg indien deze niet beschikbaar zijn). Eventueel zou er een link met het betalingsgedrag van de leverancier toegevoegd kunnen worden. Het algemeen vragen van een bank- of cashwaarborg is disproportioneel.

Bovendien stelt Febeg dat dit leidt tot een hogere maatschappelijke kost voor een feit waarvan Fluvius zelf (volgens Febeg) inschat dat het risico relatief laag is. Febeg berekent de jaarlijkse kost voor de markt (indicatief) op 15,2 miljoen EUR (op basis van 4% financieringskost) respectievelijk 7,6 miljoen EUR (op basis van 2% financieringskost). Het komt erop neer dat er 380 miljoen EUR aan middelen niet kan aangewend worden ter financiering van sourcing, innovatie,... en een negatieve impact hebben op de kredietlijn van de leveranciers.

Uit de faillissementen tijdens de energiecrisis is duidelijk gebleken dat een financiële borgstelling op basis van parameters uit het verleden onvoldoende (en niet accuraat) garantie bieden over de solvabiliteit en liquiditeit van een energieleverancier. Zelfs als deze jaarlijks worden herzien, zoals Mega voorstelt, heeft de energiecrisis ons geleerd dat de solvabiliteit in een zeer korte periode kan verslechteren. Om de bijkomende financiële last te beperken voor de leverancier heeft Fluvius al voorgesteld om de bedragen van de bank- of kaswaarborg in lijn te brengen met het effectieve betalingsrisico (conform de dunningsperioden) namelijk 2 maanden nettatarief. Dit is reeds een verlaging van de huidige berekening van de bank- of kaswaarborgen en zowel een beperking voor partijen die deze borgstelling nieuw moeten vaststellen als een significante verlaging voor het grote aantal partijen die deze vorm van borgstelling op dit

moment gebruiken. Aanvullend worden de kosten die uit een eventueel faillissement voortkomen vandaag gedragen door de maatschappij als geheel, ook door klanten die een contract hebben afgesloten bij een leverancier die wel een correct betalingsgedrag vertoont.

De argumenten die Febeg aanhaalt omtrent het level playing field lijken tegenstrijdig. Indien Febeg van mening is dat een bank- of kaswaarborg op basis van 2 maanden nettatarief disproportioneel is maar wel de verderzetting van het huidige model ondersteunt, geeft Febeg hiermee indirect aan dat zij de naar haar mening disproportionele bank- of cashwaarborg (op basis van 3 maanden nettatarief) ondersteunt. Met de consequentie dat (de vaak grotere) leveranciers met uitgebreide mogelijkheden (credit rating, ratio-analyse, parent guarantee) een groot financieel voordeel hebben ten opzichte van (meestal kleinere) partijen die aangewezen zijn op de huidige regeling rond bank- of kaswaarborgen.

Fluvius erkent dat een bank- of kaswaarborg samengaat met een financieringskost maar vindt dit een onvoldoende argument om de risico's bij wanbetaling en faillissement neer te leggen bij de DNB's en uiteindelijk de maatschappij. Het is daarnaast ook niet ongebruikelijk om in de energiesector garanties te vragen voor het betaalrisico, ook in België waar Elia een dergelijke werkwijze hanteert.

Mega stelt dat er door de veralgemening van bankwaarborgen juist jaarlijks een bijkomende maatschappelijke kost (1,55 – 3,1 EUR per toegangspunt) gecreëerd wordt zonder enige meerwaarde voor de distributienetgebruikers in Vlaanderen. Aanvullend stelt Mega dat het niet-naleven van de betalingsverplichtingen door de leveranciers eerder een uitzonderlijk fenomeen lijkt. Mega stelt ook dat de kaswaarborg betekent dat de leverancier bovenop de betalingen die hij moet doen ten aanzien van de distributienetbeheerders steeds een bedrag ter beschikking moet houden. Deze situatie is volgens hen bovendien een financieel nadeligere situatie voor de leveranciers dan het werken met voorafbetalingen (aangezien hier enkel de bedragen die leverancier verschuldigd is, moeten betaald worden en er niet bovenop nog een bijkomend bedrag ter garantie betaald moet worden).

De berekening van de bijkomende kost per toegangspunt wordt door Mega verder niet onderbouwd. Het is moeilijk om hier in detail op te reageren maar het lijkt alsof Mega de meerkost van de financiering van de bankwaarborg integraal doorrekend naar de eindklant. Het is uiteraard een individuele keuze binnen de commerciële vrijheid van de marktpartijen om deze kost al dan niet integraal door te rekenen of anderszins te dekken. De partijen die op dit moment gebruik maken van een bank- of kaswaarborg kunnen in de huidige markt concurreren met de partijen die deze financieringskost niet moeten dragen. De energiecrisis heeft uitgewezen dat een periode van marktcrisis bij meer dan 1 op 8 leveranciers een direct betalingsprobleem creëert dat resulteert in faillissementen of een betalingsregeling. Het is ook bewezen dat de kosten uit faillissementen terecht komen bij de maatschappij. Dat is nog exclusief alle verdere achterstallen die tijdens deze periode werden opgebouwd. Het is niet ondenkbaar dat er in de toekomst nog zulke perioden van marktcrisis zullen voorkomen. Er is dus wel degelijk een meerwaarde voor de distributienetgebruikers indien deze risico's door de commerciële partijen gedragen worden via een bank- of kaswaarborg, namelijk een beperking van de distributienettarieven.

Fluvius merkt ook nog op dat Mega het in haar reactie doet voorkomen alsof alle partijen "gestraft" worden door het voorstel van Fluvius. Het is belangrijk om te vermelden dat de nieuwe regeling zorgt voor een verlaging van de financiële last voor meer dan 40% van de leveranciers.

Mega stelt dat het risico op faillissement of wanbetaling bij banken van dezelfde orde is als het risico op wanbetaling of faillissement bij energieleveranciers. De enige bijkomende "zekerheid" die Fluvius volgens Mega zo dus krijgt, is dat ze zich zouden kunnen wenden tot een derde partij, maar ook hier kan Fluvius dan geconfronteerd worden met dezelfde moeilijkheden als deze die ze beweert te hebben bij het gebruik van

ratio's. Mega vraagt zich af waarom Fluvius niet overgaat tot een frequentere rapportering door de leveranciers bijvoorbeeld op basis van een cashflowforecast als ze negatieve signalen ontvangen of in geval van twijfel (bijvoorbeeld ten gevolge van laattijdige betalingen).

Een cashflowforecast is een inschatting/prognose van de verwachte cashflow gebaseerd op de verwachte uitgaven en verwachte inkomsten. Deze verwachting is gedetailleerd maar kan geen of onvoldoende rekening houden met onvoorziene omstandigheden (zoals bijvoorbeeld de energiecrisis). Terwijl juist perioden van crisis het grootste risico op wanbetaling vormen. Daarnaast is Fluvius van mening dat a) de garantstelling door een bank voor de effectief te betalen facturen corresponderend met 2 maanden nettatarief een significante meerwaarde heeft ten opzichte van een ratio-analyse van een energieleverancier (het tweede is geen financiële borgstelling) en b) de solvabiliteit en liquiditeit van banken van een andere orde is dan deze van een commerciële energieleverancier.

Mega stelt dat het verschil tussen de toegangshouders wordt verantwoord door objectieve criteria, nl. de financiële capaciteit. De huidige regeling zorgt ervoor dat nieuwe marktspelers een financieel concurrentieel nadeel ondervinden ten opzichte van de gevestigde marktpartijen. Een nadeel dat reeds in het rapport van de Europese Commissie als toetreding-barrière werd gedefinieerd.⁸ Het kan niet zo zijn dat enkel nieuwe marktpartijen een bank- of kaswaarborg moeten voorzien (zoals vandaag veelal het geval is) terwijl gevestigde (veelal grotere) leveranciers zich hiervan kunnen vrijwaren en hun concurrentieel voordeel zien vergroten.

2.4.4 Borgstelling binnen België en andere landen

Febeg stelt dat het door Fluvius aangehaalde argument om de vergelijking met het toegangscontract van Elia⁹ te maken niet opgaat, omdat volgens Febeg 1) bij Elia een waarborg geldt voor 1 maand met keuze tussen bank- of kaswaarborg, 2) er bij Elia 3 maanden tijd is tussen facturatie en betaling (en bij Fluvius maar 2 maanden) en 3) de bank- of cashwaarborg elke maand kan worden geüpdatet waarbij men kijkt naar de laatste 12 maanden.

Febeg laat hierbij echter na te vermelden dat Elia een systeem van prefinanciering hanteert waarbij het grootste gedeelte van het financieel risico gedekt wordt door de voorafbetaling. Elia verzendt een basisfactuur in de loop van de maand M-1 die betrekking heeft op de komende prestaties in maand M. Deze voorafbetaling wordt berekend op basis van 90% van de geschatte waarden van de verschillende tariefdrijvers. In maand M+1 wordt een regularisatiefactuur gestuurd voor de prestaties in maand M. De betalingstermijn is 30 dagen. Op die manier ontvangt Elia dus het grootste deel van de factuur tegen het einde van de maand waarop ze betrekking heeft. Fluvius doet ex-post facturatie. De factuur voor maand M wordt verstuurd in maand M+1 met 30 dagen betaaltermijn. Fluvius loopt dus minimaal 1 maand extra betalingsrisico in vergelijking met Elia, waardoor een hogere borgstelling gerechtvaardigd is.

Mega stelt aanvullend dat het vragen van bank- of kaswaarborgen niet de standaard is in onze buurlanden. We zien in onze buurlanden verschillende uiteenlopende systemen waarbij bank- en kaswaarborgen ook worden toegepast maar ook bijvoorbeeld systemen met voorafbetaling. Aanvullend lijkt het ons ook fout om een bepaalde regeling geïsoleerd te bekijken. Het voorstel van de borgstelling moet bekeken worden in de Vlaamse context als onderdeel van het gehele toegangscontract. Het principe van de forfaitaire

⁸ European Commission, Directorate-General for Energy, Hirschbichler, F., Löw, R., Presch, D., *European barriers in retail energy markets – Belgium country handbook*, Publications Office, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/27374>

⁹ <https://www.elia.be/nl/klanten/toegang/toegangscontract>

schadeloosstelling zou immers ook in vraag gesteld kunnen worden als we naar de landen om ons heen kijken.

Mega stelt dat het moeten verstrekken van een bankgarantie in een rapport van de Europese commissie al werd aangehaald als een toetredingsbelemmering. Volgens Mega heeft ACER ook al een gelijkaardige conclusie getrokken. In ditzelfde rapport staat beschreven dat deze toetredingsbelemmering voornamelijk een uitdaging is voor nieuwe marktpartijen. Het zijn net deze marktpartijen die op dit moment gebruik maken van bank- of kaswaarborgen. Het verlagen van deze waarborgen van 3 naar 2 maanden zorgt dus voor een verlaging van deze toetredingsbelemmering. Als voorgestelde oplossing wordt in het rapport voor de Belgische context aangegeven om een waarborg te voorzien die 1) proportioneel is, 2) gebaseerd is op de grootte van de leverancier en de grootte van het risico, en 3) niet leidt tot discriminatie⁴. Fluvius denkt dat de bank- of kaswaarborgen voldoet aan deze vereisten. De waarborg is proportioneel want hij is gelijk aan het reële risico en wordt gelegd bij de partij die verantwoordelijk is voor de mogelijke schade. Daarnaast wordt de berekening gemaakt aan de hand van de portefeuille van de leverancier op basis van de mogelijke betaalachterstand conform de betaaltermijnen. Tot slot zorgt een uniforme borgstelling voor alle leveranciers voor een level-playing field en wordt discriminatie daarmee in grote mate uitgesloten.

National issue

A 2 month turnover guarantee (by DSOs) in some regions, BRP warranty deposits and warranties for the Spot and Forward markets have been raised by several respondents as a barrier. Furthermore, the obligation to offer a "social tariff" to "protected clients", a minimum contract duration of 3 years in the Brussels region (for household customers) and the risk associated with non-payment of the billed grid fees and a non-refusal right have been pointed out as significant barriers in the market.

Potential solutions

Guarantees, deposits and warranties should be designed in a non-discriminatory and proportionate way, taking the supplier size and the related risk into account.

Obligations which are not in the nature of the competitive market should be moved to the regulated areas or suppliers need to be compensated for any additional effort or risk, arising out of this obligation.

See also "Obligation to collect tariffs unrelated to energy on behalf of others"

European markets in which this barrier has also been indicated

AT BE BG HR CY CZ DE DK EE FI FR EL HU IE IT LV LT LU NL NO PL PT RO SK SI ES SE UK

2.4.5 Conclusie borgstelling

Uit bovenstaande analyse besluit Fluvius dat:

- Uit de energiecrisis van 2022 is gebleken dat een borgstelling op basis van parameters uit het verleden zonder financiële borgstelling onvoldoende garantie bieden;
- Faillissementen en betalingsproblemen een reëel risico zijn;
- Kosten hieruit voortkomend ten laste komen van de DNB's en uiteindelijk van de maatschappij als geheel;
- Voornamelijk de grotere leveranciers een concurrentieel voordeel hebben via de huidige borgstellingsregeling en dat kleinere leveranciers financieel nadeel ondervinden. Het ongelijk speelveld is daarnaast ook nadelig voor startende leveranciers;

- Een uniforme borgstelling op basis van een bank- of kaswaarborg voor alle marktpartijen de enige manier is om een level playing field te garanderen en een effectief middel is om het financiële risico op wanbetaling af te dekken waardoor solidarisering over de maatschappij wordt voorkomen.

2.5 Aansprakelijkheid

Ter gelegenheid van de voorgenomen herziening van het toegangscontract die plaatsvond in de periode 2020-2021 werden ingevolge onderhandelingen tussen Fluvius en de toegangshouders verschillende belangrijke aanpassingen aangebracht in de aansprakelijkheidsregeling van het toegangscontract ingevolge voorstellen daartoe van de toegangshouders, waaronder:

- de verduidelijking dat de partij die door haar opzet of bedrog schade veroorzaakt aan de andere Partij of die lichamelijke schade veroorzaakt bij de andere Partij, steeds volledig aansprakelijk is voor de vergoeding van deze schade;
- de schrapping van de exoneratie voor vergoeding van materiële schade in de algemene aansprakelijkheidsregeling;
- de schrapping van de beperking tot vergoeding van onmiddellijke, voorzienbare schade in de algemene aansprakelijkheidsregeling;
- de creatie van een nieuwe specifieke aansprakelijkheidsregeling in hoofde van de distributienetbeheerder voor langdurige onderbrekingen;
- de creatie van een nieuwe specifieke aansprakelijkheidsregeling in hoofde van de distributienetbeheerder voor het onterecht weigeren of beëindigen van de toegang tot het net.

Om die reden waren de werkelijk nieuwe zaken in de tekst die voorgesteld werd aan de toegangshouders in het kader van de huidige consultatie beperkt tot aanpassingen van de plafonds (zie 2.5.3) en aanpassingen in de forfaitaire schadeloosstellingsregeling voor gegevens (zie 2.5.4) en verduidelijkingen in de tekst.

Uit de onderhandelingen met de toegangshouders vloeiden echter enkele wijzigingen voort ingevolge voorstellen van de toegangshouders die hierna toegelicht worden.

2.5.1 Vrijwaring

Febeg stelt voor dat de partijen elkaar vrijwaren voor elke vordering van een derde met wie zij al dan niet in een eigen contractuele relatie staan en dat zij tegelijk aansprakelijk zijn voor alle daden van derden op wie zij een beroep doen in de uitvoering van de overeenkomst.

Febeg stelt voor een clause op te nemen volgens dewelke elke Partij de andere Partij vrijwaart voor alle aansprakelijkheid ten aanzien van derden ten gevolge van zware fout of zware nalatigheid van de ene Partij.

Fluvius is akkoord met dit voorstel en heeft toegevoegd dat dit geen afbreuk doet aan de andere bepalingen van artikel 11, in het bijzonder, maar niet beperkt tot deze van artikel 11.3.4 (schade van de evenwichtsverantwoordelijke) en 11.7 (schade van de distributienetgebruiker).

Wat het voorstel van Febeg betreft dat partijen aansprakelijk zijn voor alle daden van derden op wie zij een beroep doen in de uitvoering van de overeenkomst, merkt Fluvius op dat Febeg tijdens de onderhandelingen de vraag gesteld heeft naar de verhouding tussen de distributienetbeheerders enerzijds en Fluvius en Atrias anderzijds. Fluvius is bereid om een clause op te nemen die voorziet in een vrijwaring

van de leveranciers inzake Fluvius en Atrias mits omgekeerd de leveranciers Fluvius vrijwaren inzake hun evenwichtsverantwoordelijke (zoals reeds voorzien in het huidig toepasselijk toegangscontract).

Fluvius heeft deze principes verwerkt in het ontwerp van toegangscontract.

2.5.2 Directe versus indirecte schade

Febeg en Mega stellen dat als inkomstenverlies of winstderving uitgesloten wordt, er geen schadepost meer overblijft waarvoor Fluvius aansprakelijk kan zijn. Febeg begrijpt dat “winst” moeilijk objectief vast te leggen is. Maar omzetverlies, verbonden met inkomsten en (mogelijke) winst, is eveneens een directe schade die moet vergoed worden. Febeg apprecieert dat Fluvius dit al deels erkent. Febeg dringt aan op een verduidelijking dat de vergoedbare schade onder het toegangscontract ook omzetverlies omvat. Febeg vraagt dat het toegangscontract bepaalt dat alle rechtstreekse schade inclusief omzetverlies is, en niet “inclusief schade door omzetverlies”. Omzetverlies is verlies, verlies is schade, volgens Febeg. Anders zou de erkenning van Fluvius over het belang van het omzetverlies erop neer komen dat de toegangshouder niet alleen het omzetverlies moet bewijzen, maar ook (directe) schade die ontstaan zou zijn door omzetverlies.

Fluvius is vooreerst van mening dat de distributienetbeheerders hun aansprakelijkheidsverbintenissen niet uithollen door omzetverlies niet aan te merken als vergoedbare schade. De meest voor de hand liggende schade die kan geleden worden vanwege een fout van de distributienetbeheerder(s) wordt namelijk vergoed onder de specifieke aansprakelijkheidsregelingen (schade door ontbrekende of foutieve gegevens, schade door het onterecht weigeren of beëindigen van de toegang en schade door langdurige onderbrekingen).

Niettemin is Fluvius bereid om in het kader van de algemene aansprakelijkheidsregeling te voorzien dat de Partij die een zware fout begaat, de rechtstreekse schade van de andere vergoedt waarbij dit uitgebreid wordt tot schade ten gevolge van omzetverlies.

Fluvius is echter niet akkoord dat omzetverlies op zichzelf schade is. Winstderving is schade ten gevolge van omzetverlies. Omzetverlies kan leiden tot schade, maar maakt op zich geen schade uit. Elke omzet brengt ook een bepaalde kost met zich mee (bv. de kost van het personeel, de productie, de grondstoffen, belastingen en heffingen, etc.). Als de omzet wegvalt, vallen bepaalde van die kosten ook weg. Enkel de verloren winst kan dan ook als schade aangemerkt worden¹⁰.

Gezien volgens ons enkel gederfde winst als schade kan gezien worden, wensen we de uitbreiding bijgevolg te beperken tot schade ten gevolge van omzetverlies.

Ook hier willen we er nog eens op wijzen dat deze regeling wederzijds geldt, dus ook in het geval de netbeheerder schade geleden heeft door een zware fout van de leverancier.

2.5.3 Plafond

Febeg spreekt zich in zijn consultatiereactie nog niet uit over de mogelijke plafonds. De hoogte daarvan moet wat Febeg betreft afhangen van het globale resultaat van onderhandelingen.

¹⁰ X., *Bestendig Handboek Deskundigenonderzoek*, Wolters Kluwer Belgium, Mechelen. Pagina's 133 en 134

Fluvius heeft een voorstel geformuleerd voor de plafonds maar heeft daarop dus geen concrete feedback gekregen in de consultatie. Fluvius houdt vast aan de door haar voorgestelde bedragen wegens:

- de creatie van specifieke aansprakelijkheidsregelingen voor de essentiële verbintenissen van de distributienetbeheerders waarin schade door gewone fout leidt tot aansprakelijkheid van de DNB, schade als gevolg van omzetverlies tevens vergoed wordt en, ingeval van onterecht ontzeggen van toegang, geen plafonnering toegepast wordt;
- de vermenigvuldiging van contractuele verplichtingen en aansprakelijkheden voor dezelfde data;
- de benchmark met het Elia-toegangscontract;
- de verbeteringen in de forfaitaire schadevergoedingsregeling voor gegevens (zie 2.5.4);
- de verplichting om de regeling uniform toe te passen op alle toegangshouders en het feit dat deze wederzijds geldt, waardoor er ook met de belangen van kleinere leveranciers (ook andere dan deze die behoren tot Febeg) moet rekening gehouden worden.

2.5.4 Forfaitaire schadeloosstelling meet- en allocatiegegevens (FoSc)

Febeg vraagt verschillende aanpassingen aan de forfaitaire schadeloosstelling voor meet- en allocatiegegevens (FoSc).

Allereerst is Febeg van mening dat de FoSc zou moeten gelden voor alle gegevens, niet enkel voor meet- en allocatiegegevens. Febeg baseert zich daarvoor op de stelling dat de DNB ervoor moet zorgen dat de klant kan afnemen van en injecteren in het net en daarbij alle gegevens waarover hij beschikt tijdig moet overmaken aan de leveranciers zodat die aan hun verplichtingen kunnen voldoen en de klant hiervoor factureren. Fluvius meent dat haar verantwoordelijkheid voor het aanleveren van gegevens niet betekent dat hiervoor in alle gevallen een forfaitaire regeling moet getroffen worden. De FoSc in haar huidige vorm is een toegeving aan de toegangshouders die hen ontheft van het bewijzen van een (zware) fout van de DNB en het aantonen van de schade die ze lijden ten gevolge van ontbrekende meet- en allocatiegegevens. Zelfs als toegangshouders beperkt of geen schade lijden ontvangen zij hiervoor een vergoeding. Bovendien is het aanleveren van gegevens een wederzijdse verplichting. De leveranciers moeten immers relationele masterdata van hun klanten aanleveren aan Fluvius. Aangezien de FoSc een éézijdige vergoeding is van de DNB's naar de toegangshouders kan zij dus volgens ons nooit alle gegevens dekken.

Febeg vindt ook dat de DNB's moeten streven naar 100% tijdige, volledige en correcte aanlevering van gegevens. Zij vragen daarom:

- Dat de uitbetaling van de FoSc zou gebeuren met een referentieniveau van 100%;
- Dat er geen plafond van 50% van het tarief databeheer toegepast wordt;
- Dat de FoSc behouden zou blijven tijdens transitieperiodes.

Hoewel Fluvius uiteraard streeft naar een optimale performantie, brengt bij IT-systemen de vraag naar hogere SLA's ook hogere kosten met zich mee. 100% is in de praktijk niet realiseerbaar. Om die reden, en omdat de FoSc niet vereist dat schade wordt aangetoond en dus in bepaalde gevallen ook zal vergoeden als er geen schade is, is Fluvius van mening dat een uitbetaling met referentieniveau 100% geen vereiste is.

Het plafond van 50% van het tarief databeheer vormt in de praktijk geen beperking. Het wordt niet toegepast op de individuele punten waarvoor meetgegevens niet tijdig, volledig of correct worden

aangeleverd. Het zal pas bereikt worden in zeer extreme gevallen, waarbij de gegevens van meer dan de helft van alle toegangspunten gedurende een jaar of meer niet beschikbaar zijn. Bovendien blijven de DNB's ook dan nog verantwoordelijk voor het aanleveren van de gegevens. Daarom werd een plafond voorzien. De vrees van Febeg dat dit een achteruitgang betekent ten opzichte van vroeger is volgens ons onterecht. Net als vroeger worden immers alle componenten die corresponderen met de meet- en allocatiegegevens in rekening gebracht. Het nettoresultaat is hoger dan de vroegere meet- en telvergoeding. Fluvius heeft ook geen enkele aanwijzing dat dit tarief de komende jaren zou dalen.

Bij de overgang naar nieuwe of aangepaste IT-systemen zijn er verschillende situaties mogelijk. In bepaalde gevallen wordt er met de markt afgesproken om het systeem gedurende een bepaalde periode offline te halen. In dat geval wordt er geen berichtenuitwisseling verwacht en kunnen er dus ook geen berichten laattijdig, onvolledig of incorrect verstuurd worden. Fluvius is van mening dat er in zo'n periode geen forfaitaire schadevergoeding van toepassing kan zijn, aangezien die gebaseerd is op het niet aanleveren van verwachte berichten. De algemene aansprakelijkheid blijft wel gelden. In andere gevallen blijft de berichtenstroom wel lopen, maar kunnen de KPI's die nodig zijn voor de berekening van de FoSc niet bepaald worden. In dat geval stellen we voor om de vergoeding van eerdere of latere maanden te extrapoleren naar de betrokken periode. Aangezien IT-transities grotere of kleinere impact kunnen hebben is het moeilijk om vooraf een periode vast te leggen, vandaar het voorstel om dit in overleg met de markt te doen.

Febeg geeft ook aan dat bijlage 3 van het toegangsaanvraagdocument moeilijk geschreven is en dat de werkwijze ter bepaling van de FoSc voor hen onduidelijk is. Ze vragen om deze te verduidelijken aan de hand van een concreet voorbeeld. Fluvius heeft in het verleden reeds inspanningen gedaan om het systeem van de FoSc toe te lichten aan de stakeholders¹¹. Bovendien worden de kencijfers maandelijks gepubliceerd en kunnen toegangshouders die betwisten als ze niet akkoord gaan. In deze revisie hebben we getracht de tekstuele aanpassingen tot het hoogstnodige te beperken, maar we zijn ingegaan op de vraag van de leveranciers om bijlage 3 te herschrijven om rond de concreet door hen aangehaalde punten de leesbaarheid te verbeteren. Op dit moment overwegen we echter geen aanpassing van de werkwijze.

Fluvius vindt dat de FoSc wel degelijk gebaseerd is op neutrale en transparante marktrapportering. De kencijfers die gebruikt worden bij de berekening worden immers maandelijks ter beschikking gesteld van de leveranciers. Conform bijlage 3 kan de toegangshouder zijn individuele KPI betwisten.

¹¹ <https://partner.fluvius.be/nl/publicatie/presentatie-extra-toelichting-forfaitaire-schadeloosstelling>

3 Overzicht van aanpassingen aan huidig geldende versie

3.1 Aanpassingen geconsulteerd in 2021

Volgende aanpassingen werden geconsulteerd in 2021¹² en weerhouden in de huidige consultatie:

- Geen beperking van de aansprakelijkheid tot materiële schade: de algemene aansprakelijkheid wordt uitgebreid tot rechtstreekse schade ten gevolge van een zware fout of nalatigheid, met een jaarlijks plafond (apart voor elektriciteit en gas);
- Geen beperking van de aansprakelijkheid in geval van opzet of bedrog;
- Er wordt een specifieke vergoedingsregeling toegevoegd voor bewezen schade ten gevolge van langdurige onderbrekingen (langer dan 8 uur). Hiermee wordt invulling gegeven aan art. 4.2.10 4° van het Technisch Reglement;
- Er wordt een specifieke vergoedingsregeling toegevoegd voor het onterecht ontzeggen van toegang tot het net aan een toegangshouder. Gezien de grote potentiële impact op de leveranciers geldt de aansprakelijkheid ook bij een gewone fout en omvat de vergoeding de volledige bewezen rechtstreekse schade, inclusief schade door omzetverlies;
- Op vraag van Febeg wordt de verplichting tot ondertekening van de laatste versie van het toegangscontract niet expliciet opgenomen. We zullen hier dus terugvallen op wat is vastgelegd in het bovenliggend wettelijk en regelgevend kader;
- De bepalingen betreffende facturatie worden geharmoniseerd tussen ex-Eandis en ex-Infrac. De langere betaaltermijn (30 kalenderdagen) die werd gehanteerd door ex-Eandis wordt algemeen toegepast. Daarnaast worden creditnota's binnen de 14 kalenderdagen automatisch terugbetaald. Voor zover dit niet zou gebeuren kan alsnog wettelijke schuldvergelijking toegepast worden;
- De beschrijving van de berekening van de forfaitaire schadevergoeding voor meet- en allocatiegegevens wordt geactualiseerd in functie van MIG6. De formules voor berekening worden aangepast rekening houdend met het voorkomen van digitale meters (in SMR1 of SMR3) in de markt;
- Er wordt opgenomen dat gedurende de transitieperiode, rekening houdend met de aard van de transitie, met de markt wordt afgesproken dat de KPI's voor een bepaalde periode niet of op een alternatieve manier berekend worden;
- Er wordt een verplichting tot deelname aan de financiële reconciliatie opgenomen als opschortende voorwaarde voor toegang;
- Artikel 9.1.5 (tijdsinterval voor afname van reactieve energie) werd geschrapt, in lijn met de nieuwe tariefmethodologie;

¹² [consultatieverslag-toegangscontract.pdf \(fluvius.be\)](#)

- Er wordt verduidelijkt dat het toegangscontract betrekking heeft op de afspraken in het kader van de leveringsmarkt. Geautomatiseerde toegang tot informatieve meetgegevens is daarom uitgesloten. Dit wordt geregeld in het datatoegangscontract;
- Art. 11.2 betreffende de uitvoering van de verbintenissen van de toegangshouder bij zware fout, nalatigheid, opzet of bedrog door de distributienetbeheerder wordt opnieuw opgenomen;
- Het vergoedingsmodel voor de forfaitaire schadevergoeding wordt gewaarborgd bij fusies. De bedragen zullen in zo'n geval pro rato verdeeld worden over de overblijvende distributienetbeheerders.

We bevestigden dat – bijvoorbeeld bij transitie – de forfaitaire schadevergoeding kan gecombineerd worden met de algemene schadevergoeding, voor zover het schade betreft die niet door de forfaitaire schadevergoeding gedekt wordt en eveneens dat – mocht de terugbetaling van creditnota's onverhoopt niet binnen de termijn van 14 kalenderdagen gebeuren – wettelijke schuldvergelijking kan toegepast worden binnen de daarvoor geldende bepalingen.

Naar onze mening zijn deze aanpassingen positief of neutraal voor de leveranciers. Ook voor de invoering van het plafond bij de algemene aansprakelijkheid is dat volgens ons het geval aangezien de plafonds nog steeds ver boven de historische claims liggen die onder de algemene aansprakelijkheid zijn uitbetaald. Bovendien worden ze gecompenseerd door de specifieke aansprakelijkheidsregelingen en de opname van digitale meters in SMR3 in de FoSc.

3.2 Aanpassingen in de consultatieversie

In de huidige consultatie werden daarnaast volgende aanpassingen voorgesteld:

- De plafonds voor aansprakelijkheid werden neerwaarts herzien in vergelijking met de versie die geconsulteerd werd in 2021;
- In lijn met de aanpassing van het Energiedecreet wordt stelselmatig “opschorten” of “beëindigen” van toegang gebruikt;
- De interest bij laattijdige betaling wordt in lijn gebracht met de wet van 2 augustus 2002;
- Er wordt een uniforme bank- of cashwaarborg ingevoerd voor alle toegangshouders, corresponderend met twee maanden nettatarief;
- Er wordt verduidelijkt welke verplichtingen blijven gelden na het beëindigen van het toegangscontract;
- Het toegangs aanvraagdocument wordt aangepast aan de voorgestelde wijzigingen;
- Het toegangscontract wordt één contract voor alle DNB's;
- De forfaitaire schadeloosstelling meet- en allocatiegegevens wordt uitgebreid met extra klantengroepen voor SMR3;
- Er wordt verduidelijkt hoe de overeenkomst kwaliteitseisen met betrekking tot de marktwerking wordt ingevuld;
- Toegangshouders moeten rijksregisternummer (RRN) en email van klanten delen met Fluvius.

Naar onze mening zijn de meeste van deze aanpassingen positief of neutraal voor de toegangshouders. De opname van SMR3 in de FoSc betekent een extra financiële baat voor de toegangshouders. Die is op dit moment nog beperkt, maar zal met de toename van het aantal toegangspunten in SMR3 belangrijker worden.

De neerwaartse herziening van de plafonds voor de algemene aansprakelijkheidsregeling is geen voordeel voor de toegangshouders. De aanpassing is echter het gevolg van de vaststelling dat er steeds meer contracten met aansprakelijkheidsregelingen komen waardoor het risico op dubbele vergoeding kan ontstaan. Bovendien werd in het verleden nooit een bedrag uitgekeerd dat in de buurt komt van de voorgestelde plafonds. Daarnaast kan het plafond dat werd voorgesteld in het vorige consultatietraject o.i. niet als verworven beschouwd worden, aangezien het nooit werd goedgekeurd door de VREG.

De uniforme borgstellingswijze is positief voor toegangshouders die nu al gebruik (moeten) maken van een financiële waarborg maar ze houdt wel een extra kost in voor toegangshouders die nu gebruik maken van ratio's, credit rating of parent guarantee. Naar aanleiding van enkele gevallen tijdens de energiecrisis die hebben geleid tot het activeren van de noodleveranciersregeling is vastgesteld dat financiële ratio's – die enkel over het verleden gaan – onvoldoende garantie geven dat de nettarieven geïnd zullen kunnen worden. Fluvius is van oordeel dat zij zich tegen dit risico dient in te dekken, tenzij de regulator aanvaardt dat eventuele ongeïnde tarieven in dergelijke gevallen ten laste van het tarief genomen kunnen worden.

De verplichting om het emailadres te delen (als dit beschikbaar is) is vandaag al opgenomen in het Technisch Reglement. In artikel 4.3.4 van het Energiedecreet is opgenomen dat leveranciers het rijksregisternummer kunnen gebruiken voor de unieke identificatie van hun klanten. Artikel 4.1.26/2 geeft de netbeheerders de mogelijkheid om het rijksregisternummer bij de leveranciers op te vragen en te gebruiken voor de unieke identificatie van netgebruikers. Dat is onder meer belangrijk om een vlottere mandatering van datatoegang aan derde partijen mogelijk te maken. De opname van het engagement om RRN en email van klanten te delen is dus enkel een optimalisatie die maakt dat geen individuele opvragingen moeten gebeuren. Het maakt de gegevensuitwisseling tussen de distributienetbeheerders en de toegangshouders meer wederkerig.

3.3 Aanpassingen naar aanleiding van reacties op de consultatie

Naar aanleiding van het voorafgaand bilateraal overleg met Febeg werden volgende aanpassingen gedaan:

- Aanpassing, op voorstel van de leveranciers, van artikel 4 – wijziging van het toegangscontract;
- Aanpassing, op voorstel van de leveranciers, van artikel 7.2-7.3 over de beëindiging van toegang tot het net;
- Aanpassing, op voorstel van de leveranciers, van artikel 8.4 inzake het uitwisselen van e-mail en RRN;
- Toevoegen in artikel 10 van de mogelijkheid om naast de bankwaarborg een kaswaarborg (via overschrijving op rekening van de DNB's) als mogelijke borgstellingswijze te voorzien;
- Aanpassing, op voorstel van de leveranciers, van artikel 11.2, houdende opname van schade ten gevolge van omzetverlies (winstderving) in de algemene aansprakelijkheidsregeling en aanpassing van de formulering;

Tenslotte werden ook in functie van de reacties tijdens de consultatie nog aanpassingen gedaan:

- Aanpassing, op voorstel van de leveranciers, van de beschrijving van de partijen (optreden van Fluvius in naam en voor rekening van de Distributienetbeheerders);
- Definiëren, op voorstel van de leveranciers, van Fluvius System Operator en Atrias;
- Aanpassing van de beschrijving in artikel 2 hoe het toegangscontract tot stand komt;
- Toevoeging, op voorstel van de leveranciers, in artikel 3 in verband met de interpretatie van het toegangscontract en het Technisch Reglement;
- Aanpassing, op voorstel van de leveranciers, in artikel 4 in verband met de datum van inwerkingtreding;
- Opnieuw toevoegen, op voorstel van de leveranciers in artikel 5, van de voorwaarde inzake ondertekening van alle financiële reconciliatiecontracten (dit is, naast het contract voor de reguliere marktwerking, ook het contract voor financiële reconciliatie van energiedelen – het contract voor financiële reconciliatie van de compensatie bestaat niet meer dus daar wordt niet naar verwezen);
- Wijziging aan en toevoegingen, op voorstel van de leveranciers, in artikel 6 inzake duurtijd en beëindiging van het toegangscontract en alignering met artikel 4;
- Toevoegingen, op voorstel van de leveranciers, in artikel 7.3 van het toegangscontract inzake (gevolgen van) beëindiging van het contract;
- Gedeeltelijke aanpassing, op voorstel van leveranciers, van artikel 8.6 inzake de schadeloosstelling voor gegevens;
- Verwijdering, op voorstel van de leveranciers, in artikel 9.1.1 inzake tarieven;
- Toevoeging in artikel 9.2.3 inzake aanrekening van nalatigheidsinteressen door de Toegangshouder indien een creditnota niet tijdig terugbetaald wordt door de Distributienetbeheerder;
- Harmonisatie van de betaaltermijn van de toegangshouders en de uiterlijke terugbetalingstermijn van creditnota's naar 30 kalenderdagen.
- Mogelijkheid tot maximaal tweemaandelijks op- of neerwaartse aanpassing van de bank- of cashwaarborg. De borgstelling zal minstens eenmaal aan het begin van ieder kalenderjaar en maximaal tweemaandelijks (op vraag van één van de partijen) herzien worden in functie van de evolutie van de klantenportefeuille van de Toegangshouder;
- Verlenging van de termijn voor verhoging of verlaging van de waarborg verhogen tot 15 werkdagen. De Toegangshouder is ertoe gehouden om de financiële borgstelling binnen de 15 werkdagen, na schriftelijke melding van het nieuwe bedrag door de Distributienetbeheerder, aan te passen;
- Verduidelijking van de bemiddelingsrol van de VREG in het kader van borgstellingen. Aanpassing van de artikelen rond het beëindigen van de toegang waarbij voorafgaande bemiddeling of geschillenbeslechtingprocedure met de VREG vereist is;
- Schrapping, op voorstel van de leveranciers, in artikel 11.1 van het woord 'bewezen';

- Aanpassing, op voorstel van de leveranciers, in artikel 11.3.2 inzake beperking van de vergoeding voor langdurige onderbreking tot alle toegangshouders;
- Schrapping, op voorstel van de leveranciers, in artikel 11.3.3 van de uitdrukkelijke uitsluiting van onrechtstreekse schade;
- Toevoeging, op voorstel van de Distributienetbeheerders, in artikel 11.3.4 om deze clausule terug in lijn te brengen met de bepaling in het huidige toegangscontract;
- Gedeeltelijke toevoeging, op voorstel van de leveranciers, van een nieuwe clausule 11.8 inzake vrijwaring;
- Bijlage 3 (FoSc) werd verduidelijkt. De periode van informatieve communicatie voor in voege treden werd geschrapt en vervangen door een nieuwe bepaling dat alvorens een nieuwe berekeningswijze kan ingevoerd worden de onderliggende indicatoren minstens 6 maanden gemonitord moet zijn.